

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Sprinkler- Vanntåkesystemer AS
Att: Arnstein Fedøy
Linnegrøvan 19
4640 SØGNE

Deres referanse

Vår referanse
2010/353

Dato
30.03.2012

Avvisning av klage på offentlig anskaffelse

Det vises til Deres klage på offentlig anskaffelse av 17. desember 2010 vedrørende anskaffelse av boligsprinkelanlegg. Klagenemndas sekretariat har besluttet å avvise klagen som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 9. Grunnen er at klagen klart ikke kan føre fram. Sekretariatets avvisningsbeslutning kan påklages til klagenemndas leder innen 3 virkedager etter at den ble gjort kjent for klager.

Nedenfor gis en oppsummering av bakgrunnen for klagen og sekretariatets vurdering.

Bakgrunn:

- (1) Sørlandet sykehus HF (heretter kalt innklagede) kunngjorde 14. juni 2010 en konkurranse med forhandling i ett trinn for anskaffelse av boligsprinkelanlegg for Volland bo- og omsorgsbolig. Konkurransen skulle gjennomføres som en totalentreprise og omfattet tre bygninger benevnt 220, 221, og 222. Det følger av kunngjøringen punkt II.1.5 at anskaffelsen gjaldt oppgradering av bygningsmassen til godkjent brannteknisk stand etter gjeldende regelverk for brannsikring, og i tråd med en innhentet brannteknisk utredning. Tilbudsfristen var i kunngjøringen punkt IV.3.4 angitt å være 22. juli 2010, men ble senere forlenget til 26. august 2010.
- (2) I kunngjøringen punkt II.1.9 var det åpnet for å inngi alternative tilbud.
- (3) Konkurransen var kunngjort som en konkurranse under EØS-terskelverdi, og var i konkurransegrunnlaget punkt 1.3 angitt å følge forskriften del I og del II.
- (4) I kravspesifikasjonen punkt 3, "*Beskrivelse av arbeider som skal utføres*", var det angitt følgende:

"3.1. ... Montering av boligsprinkelanlegg 1. etg.

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Tlf.: +47 55 59 75 00 E-post:
postmottak@kofa.no
Faks: +47 55 59 75 99 Nettside: www.kofa.no

"Prosjektet omfatter prosjektering og installering av boligsprinkleranlegg i Volland bo og omsorgssenter. Bygningene som skal sprinkles utgjør total bruttoareal på ca. 1287 m² fordelt på 3 bygninger.

(...)

Bygningene sprinkles etter krav som beskrevet i Brannteknisk rapport utarbeidet av Rambøll Norge AS (vedlegg 5).

Sprinkleranleggene skal utføres etter NS-INSTA 900-1:2009 og NS-EN 12845 og klassifiseres som Residential sprinkler system 3."

- (5) Av den branntekniske rapporten fra Rambøll AS, datert 6. mai 2010 fremgikk at det ikke ble ansett påkrevet med sprinkling av loft i henhold til gjeldende regelverk og standard for noen av de tre bygningene. Fra rapportens konklusjon i punkt 2.2 hitsettes følgende utdrag:

<i>"8060069E – Volland bo- og omsorgsbolig</i>			
<i>Nr. på branntegning</i>	<i>Ref. rapport</i>	<i>Tiltak – mangler</i>	<i>Byggref.</i>
<i>3</i>	<i>3.7.2</i>	<i>Supplere med håndsløkkere på loft, 4 stk</i>	<i>Bygg 220, 221, 222</i>
<i>**5</i>	<i>3.9.1.3</i>	<i>Montering av boligsprinkleranlegg, 1.etasje</i>	<i>Bygg 220 (seksjon2), bygg 221, 222</i>

*** Tiltak som inngår i forestående TALENTREPRISE"*

- (6) Det ble avholdt anbudsbefering av de tre byggene som skulle sprinkles med interesserte tilbydere 30. juni 2010. På grunn av ferietid ble det avholdt et nytt befaringsmøte 8. juli 2010. På dette møtet deltok blant annet Sprinkel- & Vanntåkesystemer AS (heretter kalt klager). Det ble ført referat fra møtet, og fra sak nr. 2 gjengis følgende:

"Spørsmål fra AF [klager] om sprinkling av kaldt loft skulle være med i tilbudet.

Etter gjennomgang og oppslag i brannteknisk utredning fra Rambøll 06.05.2010 er dette vurdert som uaktuelt."

- (7) Basert på befaringsmøtene, og avklaringer med brannteknisk konsulent, ble det foretatt enkelte presiseringer og endringer av konkurransegrunnlaget. Endringene fremgikk av dokumentet *"Presiseringer og tilleggsinformasjon til utlysning brannsikring av DPS Lister – Volland Bo og Omsorgssenter"*, datert og kunngjort 15. juli 2010, og herfra hitsettes:

<i>"Henvisning til org. dokument</i>	<i>Opprinnelig tekst</i>	<i>Presisering, tillegg og korreksjoner</i>
--------------------------------------	--------------------------	---

<i>Pkt 3.1 i Vedlegg 2</i>	<i>Sprinkleranleggene skal utføres etter NS-INSTA 900-1:2009 og NS-EN 12845 og klassifiseres som Residential sprinkler system 3</i>	<i>Tillegg: eller andre tilsvarende/relevante standarder (For eksempel NF PA 13)</i>
<i>Pkt 4.2 i Vedlegg 2</i>	<i>Andre alternative tilbud</i>	<i>Det presiseres at det kan gis alternative tilbud på andre typer slukkeanlegg forutsatt at disse er ihht oppgitte standarder eller andre tilsvarende/relevante standarder (For eksempel NF PA 13)"</i>

- (8) På grunnlag av disse endringene ble fristen for innlevering av tilbud utsatt til 26. august 2010. Innen tilbudsfristen mottok innklagede flere tilbud. Dette var blant annet fra Husebø VVS (heretter kalt valgte leverandør) og klager. Tilbudet fra klager innbefattet to ulike løsninger. Klager innga ikke alternativt tilbud.

- (9) Av klagers tilbud punkt 4.3 fremgikk det at klager anså sprinkling av loft som nødvendig for å oppfylle de byggetekniske kravene etter plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

- (10) Den 27. september 2010 ble det avholdt avklaringsmøte mellom klager og innklagede. Av møtereferatet fremgikk at klager på dette møtet hadde stilt følgende spørsmål:

"SOVS har nevnt at vi ikke har godkjent anlegg etter det som Rambøll i sin rapport har nevnt om boligsprinkling. Vennligst gi en beskrivelse for hvorfor PBL ikke er opprettholdt etter Rambølls rapport. Regelverk etc."

- (11) Innklagedes svar til dette var at:

"Boligsprinkling som skal gjennomføres er et teknisk bytte for som er underbygget i rapporten fra Rambøll.

Dersom anbefaling i rapporten om boligsprinkling etablert i 1. etasje fraviker fra sprinklerreglene (fordi det også burde vært etablert på loft) skal branntekniske utredning fra Rambøll være del av sprinklerdokumentasjonen, som dokumenterer dette som tilfredsstillende løsning totalt sett.

Dersom SOVS mener ny PBL eller andre regler overstyrer dette må dette evt dokumenteres som et forbehold i tilbudet."

- (12) I etterkant av møtet 29. september 2010 sendte klager en e-post, hvor det blant annet fremgikk at:

"... Som nevnt på avklaringsmøtet kan pris på opsjon nytt vanninntak senkes med ca 100 000,- nøyaktig sum er mulig å finne ut hvis SOVS går inn i forhandlinger med dere.

(...)

Videre er vi interessert i å komme med alternative løsninger, slik at dere får et så bra og billig anlegg som mulig. Dette er opp til dere."

- (13) I e-post av 6. oktober 2010 viste innklagede til møtet den 27. september 2010, og at det var oppnådd *"klarhet rundt klagers tilbud"*. Fra e-posten gjengis følgende:

"Vi har ellers lagt til grunn deres opsjonspris på boligsprinkling frostfritt over loft det billigste alternativet dere har å tilby. Derfor ber vi deg lese gjennom referatet og evt komme med tilbakemeldinger evt.

(...)

Vi åpner nå for korrigering av tilbudet i Mercell. Det er mulig å legge inn korrigerte priser og betingelser sammen med de spørsmål som skal besvares. Alle priser skal være fylt inn i prisskjema vedlegg 3_v3 som vist over. Tilbudsfristen settes til 15.10.10 kl 12:00. Dersom tilbudsfristen anses som for kort vil vi ha en tilbakemelding på dette snarest, med en begrunnelse og evt ny frist."

- (14) Klager innga revidert pristilbud vedlagt i e-post av 7. oktober 2010. I e-posten fremgikk blant annet følgende:

"(...)

Vi vil også foreslå alternativ måte ved inngåelse/forhandling, slik at eier får et så godt og billig anlegg som mulig."

- (15) Klager ble informert om innklagedes tildelingsbeslutning i brev av 20. oktober 2010. I etterfølgende e-postkorrespondanse fremsatte klager innsigelser mot innstillingen. Fra klagers e-post av 16. november 2010, etter å ha fått innsyn valgte leverandørs pristilbud, gjengis følgende:

"Dette er litt mindre enn hva vi hadde senket prisen med, hvis vi ikke hadde levert tilbud etter PBL som krever pga sprinkling loft etter INSTA 900, standard sprinklersentraler.

(...)

Hadde dere gått i forhandling med oss, (som vi flere ganger har oppfordret til, for å kunne gi alternativ tilbud) ville vi kommet med forslag på annen standard som ikke krevde sprinkling loft og boligsprinklersentral kunne brukes og kunne senket prisen til under den dere har godtatt."

- (16) Kontrakt med valgte leverandør ble inngått 6. desember 2010.

- (17) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser i brev av 17. desember 2010.

Anførsler:***Klagers anførsler:***

- (18) Valgte leverandørs tilbud skulle ha vært avvist ettersom det ikke er tilbudt sprinkling på loft.
- (19) Sprinkelanleggene skulle etter kravspesifikasjonen punkt 3.1 utføres i henhold til NS-INSTA 900-1:2009. En løsning som ikke omfatter sprinkling av loft er i strid med denne standarden punkt 5.1.2 b). Samme krav følger også av forskrift om tekniske krav til byggverk. Den branntekniske rapporten som ligger til grunn for kravspesifikasjonen oppstiller ikke et slikt krav, og er dermed ikke i samsvar med gjeldende standard og forskrift om tekniske krav til byggverk.
- (20) Innklagede har også brutt regelverket om offentlige anskaffelser ved at det ikke har vært ført reelle forhandlinger. Klager viser til at det ikke ble gitt anledning til å forhandle om inngivelse av alternativt tilbud og at klager dermed ble forhindret i å inngi slikt tilbud.

Innklagedes anførsler:

- (21) Valgte leverandørs tilbud oppfyller kravene som fremgår av konkurransegrunnlag og kravspesifikasjon. Kravene til anskaffelsen fremgår av den branntekniske rapporten fra Rambøll AS.
- (22) Kravet til at det skal gjennomføres reelle forhandlinger er også oppfylt. Når det gjelder adgangen til å innlevere et alternativt tilbud, ble dette presisert ved revisjonen av konkurransen den 15. juli 2010.
- (23) Innklagede avholdt et avklarings-/ forhandlingsmøte med klager, hvor de tilbudte løsningene ble diskutert. Klager ble oppfordret til å levere et revidert tilbud med en billigere løsning.. Klager innga revidert tilbud med en lavere pris, men var allikevel dyrere enn valgte leverandør.

Sekretariatets vurdering:

- (24) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om Klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er også rettidig. Anskaffelsen gjelder totalentreprise for anskaffelse av boligsprinkelanlegg, som er en bygge- og anleggsanskaffelse. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter det opplyste forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og del II, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Hvorvidt valgte leverandørs tilbud skulle ha vært avvist

- (25) Klager har anført at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist da det etter klagers oppfatning gjaldt et krav om at loft skulle sprinkles. Det vises til at i henhold til NS-INSTA 900-1:2009 skal loftet i dette tilfellet sprinkles, og at det samme følger av forskrift om tekniske krav til byggverk. Sekretariatet er ikke forelagt valgte leverandørs tilbud, men forstår saken slik at valgte leverandør ikke hadde tilbudt sprinkling av loft.

- (26) Det følger av forskriften § 11-11 (1) bokstav e at tilbud som inneholder *"vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget"* skal avvises.
- (27) Av kravspesifikasjonen punkt 3.1 følger det at bygningene skulle sprinkles i henhold til krav som var beskrevet i brannteknisk rapport utarbeidet av Rambøll AS. I rapporten var det vurdert hvilke tiltak som var nødvendige for å bringe bygningene i godkjent brannteknisk stand. Av rapporten fremgikk det at det i henhold til gjeldende regelverk og standarder ikke ble ansett nødvendig med sprinkling av loft. Det var således ikke oppstilt krav om sprinkling av loft i kravspesifikasjonen.
- (28) Det er ikke nødvendig å ta stilling til hvorvidt bygningene i dette tilfellet var av en slik art at det i henhold til gjeldende regelverk og standarder gjaldt et krav om sprinkling av loft. Selv om dette skulle være tilfelle gir det ikke grunnlag for tolke kravspesifikasjonen i strid med det som faktisk fremgår der. Klagers anførsel kan på denne bakgrunn ikke føre frem.

Hvorvidt det er gjennomført reelle forhandlinger

- (29) Klager har også anført at innklagede har brutt regelverket ved at det ikke ble gjennomført reelle forhandlinger. Klager viser til at den manglende forhandlingsadgangen medførte at klager ble forhindret i å inngi alternativt tilbud.
- (30) Det følger av forskriften § 11-8 (2) at det kan forhandles om alle sider av tilbudene. Forhandlingene skal gjennomføres slik at de grunnleggende kravene til likebehandling og forutberegnelighet overholdes. Klagenemnda har i flere saker uttalt at oppdragsgiver i en konkurranse med forhandling har plikt til å sørge for at forhandlingene er reelle, og at i kravet om reelle forhandlinger *"ligger det at tilbyderne må gis anledning til å revurdere sine tilbud, for så å komme med reviderte tilbud"*, jf. blant annet sak 2008/162. Det avgjørende er således at det har vært gjennomført forhandlinger, der tilbyderne er gitt anledning til å forbedre sine tilbud.
- (31) I revisjonen av konkurransegrunnlaget, kunngjort 15. juli 2010, ble det presisert at det var anledning til å inngi alternative tilbud basert på andre standarder og løsninger enn det som opprinnelig lå til grunn for konkurransen.
- (32) Klager innga tilbud med to ulike løsninger, men valgte imidlertid ikke å levere et alternativt tilbud basert på oppstilte minimumskrav. Bestemmelsen i forskriften § 11-8 (2) åpner for å forhandle om alle sider ved tilbudene. Forutsetningsvis må dette forstås slik at det må være inngitt et tilbud som gir grunnlag for forhandlinger. Ettersom klager ikke hadde inngitt et alternativt tilbud forelå det ikke noe grunnlag for forhandlinger om en slik løsning. Når det gjelder tilbudet klager hadde inngitt ble det avholdt avklaringsmøte hvor klager fikk tilbagemelding på begge de foreslåtte løsningene, og hvorpå klager i etterkant innga et revidert pristilbud. Innklagede må på bakgrunn av dette anses å ha oppfylt kravet til reelle forhandlinger. Klagers anførsel fører ikke frem.
- (33) Ettersom sekretariatet har funnet at klagen klart ikke kan føre fram, avvises den som uhensiktsmessig for behandling i klagenemnda, jf. klagenemndsforordningen § 9.

Jonn Sannes Ramsvik
gruppeleder (e.f.)

Eirik Vikan Rise
førstekonsulent